

11.-én széles levegőáram vonult délfelől Sziaczián, Olaszországon és Közép-Európán át északnak. Ennek a déli áramnak és a porhullásnak egyidejű föllépése szolgáltatja az 5-ik bizonyítékot arra, hogy a por csakugyan Afrikából származott. A felső déli légáram gyorsasága a megfigyelések szerint 70 km óránként. Több, a porhullás kezdetére vonatkozó pontos adat kombinálásából kitűnik, hogy a por is legalább 70 km sebességgel haladt, a mi — miután ez a felső déli légáram sebességével megegyezik — 6-ik bizonyíték az Afrikából való származása mellett.

A pornak eme elterjedésétől függetlenül lépett föl valamivel később a keletibb részekben egy porfelhő, melyet márczius 10. és 11.-e közötti éjjel érintette Curzola sziget mellett Dalmácia partjait s melyet bizonyára az általános áramlás egy keleti ága vitt tovább 70—80 km-nyi gyorsasággal Bosznián és Magyarországon át.

A porhullás többszöri megszakadása arra vall, hogy a felső légáram nem volt egyenletesen telve porral. GÜLL V.

IRODALOM.

A m. kir. Földtani Intézet évi jelentése 1898-ról. 246 lap, Budapest 1900 :

(1.) BÖCKH JÁNOS : *Igazgatósági jelentés a m. kir. Földtani Intézet 1898. évi működéséről.* 22 oldal.

Az intézet tagjainak az évi működésére vonatkozó részletek és egyéb az intézet történetét feltűntető adatok közül kiemeljük, hogy ebben az évben részletesen fölvétetett :

orogeologiailag :	1901.94 Km ²
bányageologiailag :	23.02 »
agrogeologiailag :	472.45 » és 161.12 Km ² átnézetesen.

A nevezett év végén Magyarországon 29 gyógyforrás kapott miniszterileg jóváhagyott védőterületet.

(2.) POSEWITZ TIVADAR : *Szinevér-Polana és vidéke Máramarosmegyében.* 15 oldal.

Szinevér-Polana vidéke nagyon monoton jellegű, a mennyiben csakis óharmadkorú képződményekből áll, melyek között szerző két ÉNy csapású egymástól hatalmas homokkőzónával elválasztott menilitpala-vonulatot emel ki. Kövületeket a helyenkint erősen gyűrött hegységben nem talált.

Függelék. 1. *Kotterbach és Porács környéke Szepesmegyében.* STUR D. és HAUER F. nézeteivel megegyezően szerző felsorol : devonkorú dioritokat és zöld dioritos palákat, ezek fölött feketés agyagpalákból és dolomitos meszekből vagy durva konglomerátokból álló karbonkorú rétegeket, melyekre a *Szepesi Érczhegység* északi peremén a *Galmus hegységet* képező felső triaszkorú meszek következnek. A völgyeket tercier konglomerátok töltik ki. 2. *A Szepes-Olaszi és Szepes-Váralja közt elterülő dombvidék.* Ez a dombos vidék kárpáti homokkőből áll és

pedig mészkonglomerátókból, homokkövekből és márgákból. A dombvidék közepén meredeken emelkedik ki *Szepes-Váralja* közelében egy diluviális, 2.5 Km. hosszú, 180 m. magas, édesvízi mészkőből álló kúpalaku hegy, melynek kőbányáiból STAUB M. dr. számos növényi maradványt határozott meg.

(3.) PETHŐ GYULA : *Geologiai adatok Fenes, Sólyom és Urszád környékéről Biharmegyében.* 17 oldal.

E terület alaphegysége a következőkből áll : 1. phillitek, 2. diaszkorú quarcitok és vörös palák, 3. felsitporphyr, túlnyomólag réteges, - elvétve azonban tömeges kifejlődésben is, 4. triaszkorú mészkövek és dolomitok. A *Fekete-Körös* völgyében lépnek föl, 5. szarmatakorú cerithiumos mészkövek és ezek fölött magasabb és túlterjeszkedő településsel, 6. pontusi márga, agyag, homok, óriás kavics és homokó-görgeteg. Érdekes egy régi abráziós tengerpart constata-lása *Sólyom* és *Urszád* községek között, amely a pontusi tenger eroziós működése folytán jött létre. 7. Diluviális kavics és agyag és 8. idősebb és fiatalabb alluviális lerakódások egészítik ki a völgymedenczék feltöltését. A szóban forgó terület tektonikai viszonyaira vonatkozólag szerző kiemeli, hogy a diasz végén a hasadékok egész rendszere képződött, a mely hasadékokon a felsitporphyrok feltörték, míg a triaszkorú meszeket és dolomitokat e folyamatok már nem érték.

(4.) PÁLFY MÓR : *Geologiai jegyzetek a szkerisorai mészterületről és a gyalui havasok déli és délkeleti részeiről.* 14 oldal.

A szkerisorai mészhegység legalul a diasz szürke és vörös homokköveiből és konglomerátjaiból áll, melyek fölött sötét bitumenes guttensteini mészkövek következnek és ezekre települtek a vékonypados liaszmeszek *Spiriferina Walcottii* Sow. sp.-sel.

A gyalui havasok déli része ellenben tisztán kristályos kőzetből áll és pedig 1. a II. (középső) csoportbeli kristályos palákból (gránátos csillámpala, biotitgneiss, rutilos pala, turmalinos pala, amfibolit, pegmatitos granit és granitos gneiss, 2. a kristályos palák felső (III.) csoportjából (Phyllit és grafitos pala), 3. granitból, 4. quarcztrachitból (?) és 5. leginkább telérszerű andezit- és daczit-áttörésekből.

(5.) TELEGDI ROTH LAJOS : *Az erdélyrészi érczhegység ÉK-i széle Vidaly, Nagy-Oklos, Oláh-Rákos és Örményes környékén.* 23 oldal.

A körülírt területen a *Toroczkóról* ismertetett képződmények folytatódnak, és pedig a kristályos palák és azok meszei, idősebb kitöréses kőzetek (diabasok és felsitporfirok), tithonmeszek, neokom-lerakódások, a melyekhez mint új hegységetalkotó tag *Nagy-Oklos* táján felső krétakorú lerakódások csatlakoznak. Utóbbiak között alárendelten fiatalabb kitöréses kőzetek, nevezetesen daczitok lépnek még föl. K-en pedig a tulajdonképeni hegység szélét mediterrán, szarmata és pontusi lerakódások képezik, a melyek valamennyien meglehetősen gazdagok kövületekben. E képződményekhez csatlakoznak még a diluvium és az alluvium.

A tulajdonképeni magasabb hegység vonulatai a már *Toroczkónál* meg-

állapított DDNy-i csapásirányt követik, mi mellett — az ismételt ránczosodásnak megfelelőleg — NyÉNy vagy KDK-nek dőlnek. Ez uralkodó csapásiránytól csak helyi zavarodások okozta kis eltérések mutatkoznak; a *Székelykő* tithon mészkő-tömege azonban egészen déli végéig megtartja a harántul állított rétegcsapást.

(6.) HALAVÁTS GYULA: *A hunyadmegyei Uj-Gredistye, Lunkány, Hátszeg környékének földtani viszonyai.* 13 oldal.

A fölvetett terület a hátszegi medenczétől É-ra fekszik és alaphegysége a második csoport kristályos paláiból, csillámos gneissából áll, a melyek apróbb ránczosodásokat tekintetbe nem véve egy nagy, közelítőleg K—Ny-i irányú synklinalist képeznek. A magasabb, harmadik csoportba tartozó palák, nevezetesen chloritos palák és chloritos phllitek alárendelten jönnek csak elő a bejárt terület nyugati részén, a *Pojána-Ruszka* keleti nyúlványaiban.

A hátszegi medencze keleti oldalán, *Oláh-Ponor* és *Uj-Gredistye* vidékén alsó krétakorú meszek és a felső, kréta homokkövei települnek a kristályos palákra, hatalmas hasadékos plateau képezve. Nyugatfelé pedig *Tustya-Farkadin*-nál a felső kréta *Limnosaurus transylvanicus* NÖPCSA-tól jellemzett szentpéterfalvi rétegek fekszenek az említett harmadik csoportbeli palákon.

A hátszegi öblöt a mediterrán kor kőületekben gazdag üledéke tölti ki, míg a régibb kavicsterrasszok és a fiatalabb kavicspadok a diluviális, illetőleg alluvialis korba tartoznak.

SCHAFARZIK FERENCZ.

(7.) SCHAFARZIK FERENCZ dr.: *Klopotiva és Malomvíz környékének geológiai viszonyai.* 28 oldal.

Ez a fölvételi jelentés a *Retyezát hegységet* tárgyalja. Szerző kimutatja, hogy a Retyezát a magyar-román Kárpátokban egy gránitesomót képez és hogy vele Ny-ra szemközt egy másik hasonló hegycsomó fekszik, a mely orthogneissből, azaz oly kőzetből áll, mely tulajdonképen szintén nem egyéb, mint egy többé-kevésbé palás porphyros gránit. A DNy—ÉK-i, majd K-i csapású második és harmadik csoportba tartozó kiristályos palák köpenyszerűleg veszik körül mind a két hegycsomót.

A Retyezát-tömzs déli oldalára verukano foltok, egy kérdéses doggerpala vonulat és *Nerineákat* tartalmazó biztosan malmkorúaknak vehető meszek vannak települve.

A gránitokon kívül más eruptív kőzetek is fordulnak elő, nevezetesen gránitporphyrok és porphyritek, a melyek a szomszédos kristályos palákban szórványosan mint telérek lépnek föl.

A hegységen kívül, annak északi tövében, a hátszegi medencze szélén találjuk a közép krétakorú u. n. szentpéterfalvi rétegeket, közelebb a medenczéhez kőületeket tartalmazó mediterrán, és végül mint legfiatalabb takarót diluviális és alluvialis lerakódásokat.

Glecsernyomokat, úgy mint morenákat, gömbölyűre lecsiszolt gránitkúpok (roches moutonnées), szerző a glecsertavak közelében, általában 1700 m-nél maga abban talált.

PÁLFY MÓR.

- (8.) ADDA KÁLMÁN: *A Temesmegye északkeleti és a Krassó-Szörénymegye északnyugati részének, Kizdia és Minis völgyek vidékének földtani viszonyai, délre a Begáig.* 20 oldal.

A fent körülírt vidék egyes árkaiban a pontusi takaró alatt gabbro, illetve olivin-gabbro és diabasok bukkannak elő.

A pontusi lerakódások: csillámos homok, homokkövek, márga és kékes agyag uralkodnak e területen, a melyen a *radmanesti* híres lelőhely is van *Radmanest* és *Bruznik* községek határán. Diluviális babérczes agyag képezi a pontusi lerakódások általános takaróját, míg a patakok és folyók közelében alluvialis lerakódások ülepedtek le.

- (9.) GESELL SÁNDOR: *A verespataki bányaterület és az orlai Szt.-Kereszt-altáró geológiai viszonyai.* 10 oldal.

Az Alsó-Fehérmegye területén fekvő arany-ezüst bányászat főpontját az abrudbánya-verespataki bányaterület képezi, mely a verespataki járásba tartozó *Verespatak* és *Korna* községek határában terül el. E bányaterület kiterjedése aránylag igen csekély, alig 359 hektár. Az uralkodó kőzet e területen a kréta kárpáti homokkő, melyből daczit-törmzsek emelkednek ki szigetek alakjában. A verespataki medenczét az u. n. helyi üledék, egy mediterrán konglomerát, tölti ki. A daczit-törmzsek és a helyi üledék határán jön elő vékony zónában az ugynevezett «Glamm», mint az az altáróban jól megfigyelhető. Végén a szerző NICKL JÁNOS főmérnök monografiájára hivatkozván, ismerteti e terület általános telér- és érczelőfordulási viszonyait.

- (10.) SZONTAGH TAMÁS: *A biharmegyei Királyerdő.* HOFMANN KÁROLY dr. utolsó geológiai fölvétele. 10 oldal.

HOFMANN KÁROLY dr. életének utolsó éveiben a *Sebes-Köröstől* délre fekvő *Királyerdő* keleti felén, *Fekete-tó*, *Vár-Sonkolyos*, *Remecz* és *Dámos* községek területén dolgozott. Az alaphegységet felső csoportba tartozó kristályospalák (gránátos és sericités csillámpalák, csillámgneiszok és chloritospalák) alkotják, a melyek gyürődései ÉK-ről DNy-ra csapnak. Ezekre az alsó trias tarka homokkövei és dolomitjai rakódtak le egy ÉK—DNy-i csapású szalag alakjában. Ezeket követik guttensteini meszek és leveles elválású középtriászkorú meszes márgák *Gervillia modiolaeformis*-szal és *Myophoria costata*-val. A felső triaszt dolomitok és legfölül tömör mészkövek alkotják, mely utóbbiakban itt-ott *Chemnitzia*, *Natica* és *Gyroporella* nyomai voltak találhatóak.

Az erre következő liasz igen gazdagon tagolt. Legalul egy nagy elterjedésű quarcztartalmú homokkő fekszik, melynek padjai közé néhány ponton (*Vár-Sonkolyos*, *Brátka*) igen jó tűzálló agyag települt. A középső liaszban a gresteni rétegek alsó osztálya alúlról fölfelé menve áll: a) agyagpalákból *cyprinák*-kal, *gervilliák*-kal és *modiolák*-kal, b) márgás agyagból *korallok*-kal, c) szürke mészből *terebratula*-val és *pecten*-nel, d) márgás agyagpalákból (nummismális rétegek) *Gyphaea cymbium*-mal, *limá*-val, *pecten*-nel stb.-vel. Végül a felső liasz következik,

a) Belemnites márgával, b) a *Herpoceras bifrons* réteggel és c) a *Harp. radians* emelettel.

A liasz fölött igen keskeny, széttolt és szétszaggatott szalagokban és foltokban látjuk az alsó dogger Murchisoni- és a felső dogger macrocephalus rétegét.

Brátka és *Dámos* között a felső dogger fölött aztán a malm-mészke meglehetősen széles vonulata, a terület DK-i részében ellenben a felső kréta rétegei (gosau rétegek) következnek.

A *Sebes-Körös* völgyében föllépnek a szarmata rétegek, diluviális és alluviális lerakódások.

Végül meg kell még emlékezni a számos daczitkitörésről, a melyek a *Jád-völgy* mind két oldalán a kristályos pala hegységben találhatók.

SCHAFARZIK FERENCZ.

(11.) SCHAFARZIK FERENCZ: *Nyitramegyének ipari szempontból fontosabb kőzeteiről*. 17 oldal.

Szerző nyitramegyei 10 napi kiküldetéséről szóló e jelentésének az a célja, hogy e megye számos, technikai tekintetben figyelemre méltó kőzetanyagát szélesebb körökkel is megismertesse. A bevezetésben az oro- hydro- és geológiai viszonyokon kívül a beutazott hegységek *rögös szerkezetét* emeli ki.

Mint az üveggyártásra többé-kevésbé alkalmas diaszkorú quarczitok közül felsorolja és leírja szező a *bédi*, *aló-elefánti*, *szulóczi*, *családkai* és *kovarczi*, *szolcsányi*, *végh-vezekényi* és *radosnai* előfordulatokat.

Díszkövek közül különösen említi *Kolos-Hradistye* szép fekete (triasz) márványát; kevésbé alkalmasnak találta *Jeskófalva* fehér márványát és *Janófalva* jurameszt.

Jobb minőségű építő-kövek: a *bajmóczi* eocénkonglomerát, a *jókeő-i* mediterrán konglomerát és a *szádoki* pliocén édesvízi mész; a *Nyitra* melletti *Zoborhegy* granitja ellenben meglehetősen mállott.

PÁLFY MÓR.

A magyar geológiai irodalom repertoriuma 1901. évben.

- Apáthy István:** Szerkesztői megjegyzések dr. Ruzitska Béla úr cikkének, «A sütőpataki Vilma-forrás vizének chemiai elemzése» műszavaira vonatkozólag. Orv. term. tud. Értesítő. XXII. köt. 1900 évf. II. term. tud. szak. p. 101—113. Kolozsvár 1901.
- *Bemerkungen zur Schreibweise der fremden Kunstausrücke im Aufsätze des Herrn Dr. Béla Ruzitska «Chemische Analyse des Mineralwassers Vilma-Quelle von Sütőpatak.»* Orv. term. tud. Értesítő (Sitzungsb. d. med.-naturw. Section d. siebenb. Museumvereins. XXII. Bd. Jahrg. 1900. II. Naturw. Abth. p. 34—35. Kolozsvár 1901.
- Adda, K. v.:** *Geologische Aufnahmen im Interesse von Petroleum-Schürfungen im nördl. Teile des Com. Zemplén in Ungarn.* Mitteil. aus d. Jahrb. d. kgl. ung. Geolog. Anst. Bd. XII. Heft. 3. p. 263—320, mit 1 Tafel. Budapest 1900.
- *Die geol. Verhältnisse des nordöstl. Teiles des Comitatus Temes und die nordwestlichen Teile des Comitatus Krassó-Szörény, der Gegend des Kizdia- und Minis-Thales, südlich bis zur Béga.* Jahresb. d. kgl. ung. Geolog. Anst. für 1898. p. 156—177. Budapest 1901.
- Bittner:** *Lamellibranchiaten aus der Trias des Bakonyer-Waldes.* Palæontologischer Anhang des Werkes: Resultate der wissenschaftl. Erforschung des Balatonsees. Bd. I. Th. I. Budapest 1901.
- Böckh Hugó:** *Előzetes jelentés a Selmezbánya vidékén előforduló kőzetek korviszonyairól.* 1 táblával és több szövegközötti rajzzal. Földt. Közl. XXXI. k., p. 289—328.
- *Vorläufiger Bericht über Alterverhältnis in der Umgebung von Selmezbánya vorkommenden Eruptivgesteine.* Mit 1 Tafel und mehr. Textbildern. Földt. Közl. XXXI. Bd. p. 365—408.
- Böckh János:** *Emlékeszéd Hauer Ferencz felett.* Magy. tud. Akadémia emlékeszédei. XI. köt. 2. füz. p. 1—57. Budapest 1901.
- Gesell Sándor:** *A kornai völgyben, bucsumi völgyben és a Botes, Korubia, Vulkoj hegyek körül Alsófehérmegyében fekvő aranybányászat bányageológiai viszonyai.* M. kir. Földt. Int. évi jelentése 1899-ről p. 88—94. Budapest 1901.
- *Die geolog. Verhältnisse des Verespataker Gruben-Bezirkes und des Orlaer Szt.-Kereszt-Erbstollens.* Jahresb. d. königl. ung. Geolog. Anstalt für 1898. p. 178—188. Budapest 1901.
- *Montangeolog. Verhältn. d. Kornauer u. Bucsumer Thales, sowie d. Goldbergbaues um d. Berge Botes, Korabia u. Vulkoj.* Jahresb. d. kgl. ung. Geolog. Anst. für 1899. p. 97—103. Budapest 1901.
- *Die geolog. Verhältnisse des Petroleumvorkommens in der Gegend von Luh im Ungthale.* Mitteil. aus dem Jahrb. der kgl. ung. Geolog. Anstalt. Bd. XII, Heft 4. p. 321—335. Mit 1 Tafel. Budapest 1900.
- Gölling:** *Über ein ungarisches manganhaltiges Magneteisensteinlager.* (zu Macs-

- kamez6 im Comitatus Szolnok-Doboka bei Galg6). Berg- u. Hüttenmänn. Zeitung. Jahrg. LX, 1901. Nr. 27, pp. 323—325. Leipzig 1901.
- Gorjanović-Kramberger:** *Palaeoliticki ostatci čovjeka injegovih suvremenika iz diluvie u Krapiny.* (Palæolithische Überreste des Menschen und seiner Zeitgenossen im Diluvium von Krapina) Jahresb. d. südslavischen Akad. d. Wiss. Agram, 1900.
- Halaváts Gyula:** *Ó-Sebeshely, Kosztesd, Bosoród, Ó-Berettye (Hunyad m.) környékének földtani viszonyai.* M. kir. Földt. Int. évi jelentése 1899-ről p. 74—77. Budapest 1901.
- *Die geolog. Verhältnisse der SW-lichen Umgebung von Klopotiva, Lunkány und Hátszeg im Com. Hunyad.* Jahresb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1898. p. 109—123. Budapest 1901.
- *Geolog. Verhältn. der Umgeb. von Ó-Sebeshely, Kosztesd, Bosoród, Ó-Berettye (Com. Hunyad).* Jahresb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1899. p. 81—85. Budapest 1901.
- Hankó W. v.** *Chemische Analyse der Ehrlich- und Karl-Quelle zu Bad Bázna, Siebenbürgen.* Internat. Mineralquellen-Zeitung. Jahrg. II. 1901. Nr. 35. p. 7. Wien 1901.
- Hilber V.:** *Pironaea Slavonica, n. sp.* Jahrb. d. k. k. geol. Reichs-Anst. Bd. LI, S. 169. Wien 1901.
- Hoffmann Géza:** *A Székelyföld kincsei.* 48 lap 1 térképvázlattal. Sepsi Szt.-György 1901.
- Horusitzky H.:** *Adatok a vörös agyag kérdéséhez.* Földt. Közl. XXXI. köt., p. 35—37.
- *Nagy Ólved, Magyar Szölgyén és Csata környékének agrogeologiai viszonyai.* M. kir. Földt. Int. évi jelentése 1899-ről. p. 105—115. Budapest 1901.
- *A bábolnai állami ménesbirtok agrogeologiai viszonyai.* A M. kir. Földt. Int. évkönyve XIII. köt. 5. füz. p. 167—202. 4 térképmelléklet. Budapest 1901.
- *Beiträge zur Frage des rothen Thones.* Földt. Közl. XXXI. Bd. p. 129—131.
- *Agro-geolog. Verhältn. der Umgeb. v. N.-Ólved, Magy. Szölgyén u. Csata.* Jahresb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1899. p. 106—128. Budapest 1901.
- *Die agro-geologischen Verhältnisse des unteren Ipoly- und Garamthales.* Jahresb. der kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1898. p. 206—230. Budapest 1901.
- Hørnes K.:** *Über Limnocardium Semseyi Halav. und verwandte Formen aus oberen pontischen Schichten von Königsgrad (Királykegye.).* Sitzungsab. d. k. Akad. d. Wissensch. CX Bd. II. Abth. pp. 78—94. Mit 3 Tafeln. Wien 1901.
- *Congerina Oppenheimi und Hilberi, zwei neue Formen der Rhomboidea-Gruppe aus den oberen pontischen Schichten von Königsgrad (Királykegye) nebst Bemerkungen über daselbst vorkommende Limnocardien und Valenciennesien.* Sitzungsab. d. k. Akad. d. Wissensch. Bd. CX. Abth. 1. Wien 1901.
- Jannasch:** *Vom Kohlenbergbau in Siebenbürgen.* (Aus: «Mittheilungen über industrielle Unternehmungen in Siebenbürgen.») Montanzeitung f. Oesterr.-Ungarn. Jahrg. VIII. 1901, Ny. 3. pp. 67—68. Graz 1901.
- Kalecsinszky Sándor:** *A szovátai meleg és forró konyhasóstavak, mint természetes hőaccumulatorok.* Magy. Tud. Akad. Math. term. tud. értesítője. 19. köt. p. 450—469. Budapest 1901.

- Kalecsinszky Sándor:** *I. A szovátai meleg és forró konyhasóstavakról, mint természetes hőaccumulatorokról. II. Meleg sóstavak és hőaccumulatorok előállításáról.* Földt. Közl. XXXI. köt. p. 329—353.
- *Közlemények a magy. kir. földtani intézet chemiai laboratoriumából.* M. kir. Földt. Int. évi jelentése 1899-ről. p. 123—132. Budapest 1901.
- *A magyar korona országainak ásványszenei, különös tekintettel chemiai összetételükre és gyakorlati fontosságukra.* Egy térk. p. 1—309. Budap. 1901.
- *Über die ungarischen warmen und heissen Kochsalzseen als natürliche Wärme-Accumulatoren, sowie über die Herstellung von warmen Salzseen und Wärme-Accumulatoren.* Földt. Közl. XXXI. Bd. p. 409—431.
- *Mitteil. a. d. chem. Laboratorium d. kgl. ung. Geolog. Anst. Jahresb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt. für 1899.* p. 137—147. Budapest 1901.
- Kornhuber And.:** *Nachruf an K. M. Paul. — Über Herrn Mor. Spitzer's Geschenk von Höhlenbären aus der Čertova bei Blasenstein-St.-Nicolaus und über von Hrn. Spitzer eingesandte Melaphyr-Gesteinkugeln. — Über Donau-Störe und zwei Scheg-Köpfe, dann über Halitherium-Reste und Cardium protractum bei Theben-Neudorf. — Über Magnesit vom rothen Berg bei Kaschau.* (Jegyzőkönyvi kivonatok.) A pozsonyi orv. term. tud. egyesület közleményei. 1900 évf. Pozsony 1901.
- Kövesligethy Radó:** *Az égi testek fejlődése és a föld kora* (2-ik, befejező közl.) M. tud. Akad. Math. term. tud. értesítője. 19 köt. p. 178—195. Budapest 1901.
- *A föld kora.* Földt. Közl. XXXI. köt. p. 1—21.
- *A strassburgi első nemzetközi földrengési értekezletről.* Földt. Közl. XXXI. köt. p. 145—146.
- *Seismographicus feljegyzések értelmezése.* Földt. Közl. XXXI. köt. p. 225—232.
- *Über das Alter der Erde.* Földt. Közl. XXXI. Bd. p. 93—113.
- *Ergänzungen zu dem Berichte über die erste internationale seismographische Conferenz zu Strassburg.* Földt. Közl. XXXI. Bd. p. 172—173.
- Limanowski Mic.:** *Über den Fossilfunde im Tátragebirge.* Verhandl. der k. k. Geolog. R. Anstalt. Wien 1901. p. 394—395.
- Loczka J.:** *Chemische Anlage eines Tetraëdrits vom Berge Botes in Ungarn.* Groth's Zeitschr. für Krystallographie und Mineral. Bd. XXXIV, p. 84—87. Leipzig 1901.
- Lohr A.:** *Geognostische Beobachtungen im Nordosten von Pressburg.* A pozsonyi orv. term. tud. egyesület közleményei. 1900 évf. p. 56—60. Pozsony 1901.
- Melczér Gusztáv:** *Adatok a korund kristálytani és optikai ismeretéhez.* Magy. tud. Akad. Math. term. tud. értesítője. 19 köt. p. 470—497. 2 táblával. Budapest 1901.
- Merza K.:** *Mármárosi gipsztelepekről.* Bány. és koh. lapok. XXXIV. köt. 49—52. old. Selmezbánya 1901.
- Nopcsa Ferencz báró, ifj.:** *A Dinosaurusok átnézete és származása.* 1 táblával. Földt. Közl. XXXI. köt. p. 193—244.
- *Synopsis u. Abstammung der Dinosaurier.* Mit 1 Tafel. Földt. Közl. XXXI. Bd. p. 247—279.
- *Blankenhorn's Gliederungen der siebenbürgischen Kreide.* Zeitschr. d. Deutsch. geolog. Gesellschaft. Jahrg. 1901. 4 oldal.

- Nopcsa F. br. jun.:** *Zur Phylogenie der Ornithopodidae.* (Anhang zu Dinosaurierreste aus Siebenbürgen.) Anzeiger der kais. Akad. d. Wissensch. math. naturw. Cl. Jahrg. 1901, Nr. VII, pp. 55—58. Wien, 1901.
- Oebbeke K. n. Blanckenhorn M.:** *Bericht über ihre im Herbst 1899 gemeinsam unternommene geologische Recognoscirungsreise in Siebenbürgen.* Verhandl. u. Mitteil. d. siebenb. Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt. L. köt. 1900. évf. p. 1—42. Nagy-Szeben 1901.
- Pálffy Mór:** *Az Aranyos-folyó völgyének geologiai viszonyai Albák és Szkerisora környékén.* M. kir. Földt. Int. évi jelent. 1899-ről. p. 39—58. Budapest 1901.
- *Szászcsor és Sebeshely környékének felsőkrétarétegeiről,* Földt. Közl. XXXI. köt. p. 22—28.
- *Geologiai jegyzetek néhány dunamenti kőbányáról.* Föld. Közl. XXXI. köt. p. 150—155.
- *Geologische Notizen über das Kalkgebiet von Szkerisora und über die südlichen und südöstlichen Teile der Gyaluer Alpen.* Jahresb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1898. p. 64—80. Budapest 1901.
- *Geol. Verhältn. d. Aranyos-Thales in d. Umgeb. von Albák und Szkerisora.* Jahresb. der kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1899. p. 42—63. Budapest 1901.
- *Über die Schichten der oberen Kreide in der Umgebung von Szászcsor und Sebeshely.* Földt. Közl. XXXI. Bd. p. 114—121.
- *Geologische Notizen über einige Steinbrüche längs der Donau.* Földt. Közl. XXXI. Bd. p. 177—183.
- Pénzügyminiszterium,** m. kir. *Adatok a m. kir. kincstári bányászat és azzal rokon ágazatok 1900. évi állapotáról.* pp. 1—170. Budapest 1901.
- Pethő J.:** *Geolog. Beiträge über die Umgebungen von Fenes, Solyom u. Urszád im Com. Bihar.* Jahresb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1898. p. 44—63. Budapest 1901.
- Polikeit:** *Über Meteoriten mit Beziehung auf Meteor-Fälle in Ungarn.* (Jegyzőkönyvi kivonat). A pozsonyi orv. term. tud. egyesület közleményei. 1901 évf. Pozsony 1901.
- Posewitz T.:** *1. Ökörmező vidéke; 2. A Hernádszoros Márkusfalva és Szepesolaszi között.* M. kir. Földt. Int. évi jelentése 1899-ről. p. 26—38. Budapest 1901.
- *Szinevér-Polana und Umgebung im Com. Marmoros.* Jahresb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1898. p. 31—43. Budapest 1901.
- *Die Umgebung von Ökörmező.* Jahresb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1899. p. 29—41. Budapest 1901.
- Roth Lajos (telegdi):** *Az erdélyrészi Érczhegység aranyosmelléki csoportja Nagy-Oklos, Bélavár, Lunka és Alsó-Szolcsva környékén.* M. kir. Földt. Int. évi jelentése 1899-ről p. 59—73. Budapest 1901.
- *A Vác mellett Kosd községnél átfürt eocénkori széntelep.* Föld. Közl. XXXI. köt. p. 162—164.
- *Das bei der Ortschaft Kosd nächst Vác erbohrte eocene Kohlenflötz.* Földt. Közl. XXXI. Bd. p. 187—188.
- *Der NO-Rand des siebenb. Erzgebirges in der Umgebung von Vidaly, Nagy-Oklos, Oláh Rákos und Örményes.* Jahresb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1898. p. 81—108. Budapest 1901.

- Roth L.** (telegdi): *Die Aranyos-Gruppe d. siebenb. Erzgebirges i. d. Umgeb. v. Oklos, Bélavár, Lunka u. A.-Szolcsva.* Jahrb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1899. p. 64—80. Budapest 1901.
- *Resultat der Bohrungen auf Petroleum bei Zsibó-Szamos-Udvarhely.* Montan-Zeitung für Oesterreich Ungarn Jahrgang VIII, 1901. Nr. 2. pp. 31—33. Graz 1901.
- Ruzitska Béla:** *A sütőpataki « Vilmos forrás » vizének chemiai elemzése.* Orv. term. tud. Értesítő. XXII. köt. 1900 évf. II. term. tud. szak. p. 90—100. Kolozsvár 1901.
- *Chemische Analyse des Mineralwassers « Vilma-Quelle » von Sütőpatak.* Orv. term. tud. Értesítő (Sitzungsb. d. med.-naturwiss. Section d. siebenb. Museumvereines.) XXII. Bd. Jahrg. 1900. II. naturw. Abth. p. 33. Kolozsvár 1901.
- Schafarzik Ferencz:** *Jelentés a Strassburgban tartott I. nemzetközi földrengés-tani értekezletről.* Földt. Közl. XXXI. köt. p. 137—144.
- *Az 1901 márczius 11.-i porhullásról.* Földt. Közl. XXXI. köt. p. 147—149.
- *Az 1901 február 16.-i északbakonyi földrengésről.* Földt. Közl. XXXI. köt. p. 156—160.
- **Emszt Kálmán és Timkó Imre közreműködésével:** *A szapárfalvi diluviális koru babérczes agyagról.* Földt. Közl. XXXI. köt. p. 28—34.
- *Bukova és Várhely D-i környékének geologiai viszonyai.* M. kir. Földt. Int. évi jelentése 1899-ről. p. 78—87. Budapest 1901.
- *Die erste Tagung der permanenten seismologischen Commission.* Földt. Közl. XXXI. Bd. p. 171—172.
- *Über den Staubfall vom 11. März 1901.* Föld. Közl. XXXI. Bd. p. 174—177.
- *Über das Erdbeben im nördlichen Bakony vom 16. Februar 1901.* Földt. Közl. XXXI. Bd. p. 184—186.
- **unter Mitwirkung von K. Emszt und Timkó:** *Über den diluvialen, Bohnerz führenden Thon von Szapárfalva.* Földt. Közl. XXXI. Bd. p. 121—128.
- *Über die geolog. Verhältnisse der SW-lichen Umgebung von Klopotiva und Malomviz.* Jahrb. der königl. ung. Geolog. Anstalt für 1898. p. 124—155. Budapest 1901.
- *Über die industriell wichtigeren Gesteine des Comitatus Nyitra.* Jahrb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1898. p. 257—276. Budapest 1901.
- *Die zu industriellen Zwecken verwendbaren Quarz- und Quarzsand-Vorkommen in Ungarn.* Jahrb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1898. p. 277—280. Budapest 1901.
- *Die geol. Verhältn. d. S-lichen Umgeb. v. Bukova u. Várhely.* Jahrb. d. kgl. ung. Geolog. Anstalt für 1899. p. 86—96. Budapest 1901.
- Schmidt L.:** *A máramarosi bányászat fejlődésének története.* Bány. és koh. lapok XXXIV. köt. p. 330—335. Selmezbánya 1901.
- Schubert R. J.:** *Neue Klippen aus dem Trencsiner Comitate.* Verhantl. d. k. k. Geolog. R. Anstalt. Wien 1901. p. 395.
- Staub Móricz:** *A Cinnamomum genus az ősvilágban.* Magy. tud. Akad. Math. term. tud. értesítője. 19 köt. p. 417. Budapest 1901.
- Steinkohlenbergbau.** *Ein neuer — in Ungarn (Nagy Bárod).* Notiz. Berg- u. Hüttenmänn. Zeitung. Jahrg. LX, 1901. p. 399. Leipzig. 1901.